

61473

№ 2602

СРЕДА 18 ФЕВРУАРИ 2009

ВЕСТ

ЛИКОВНА

УМЕТНОСТ

Со камера прошир мишралезои

СОЊА
АБАЏИЕВА

(За Марко Георгиев, самостојна изложба на новинарска фотографија, Мала станица)

Присусивошто на импозантен број посетители на отвораното на изложбата на Марко Георгиев (р. 1974) веројатно се аргументира со љубовта што да се види / доживее досега највисокиот дострел на еден македонски фоторејтор во својот ("Њујорк тајмс", АП, "Стир леџер", "Гетти", ВПН и др.). Но малкумина од нив знаат дека овој автор е ликовен уметник што се реализирал низ повеќе изложби, пред да стигне слободен фоторејтор во САД. Вреднувањето и толкувањето на неговите фотозаписи неизбежно се во корелација со овој факт. На изложбата се прикажани неколку циклуси (актуелната војна во Ирак, граѓанската војна во Нејал, последиците од ураганот Катрина во Њу Орлеанс, сцени од модни ревии). Сите, освен последниот циклус, се нарации за опасност и авантуризма. Можеби недостигаат возбудливи фотозаписи на не помалку ризичните истражувања на авторовите поглед низ апарати - илустрици визири од неговите парагладерски лејови. Тематскиот фокус е во контекст на највознемирувачките несреќи на денешнината: милиаризмот и природните катастрофи - два домена со заеднички именител во човечката неодговорност. Георгиев искажува револт кон моралната деградација на цивилизираната единка, но синхронно и несогласно со инсистирањето кон што е можно поверодостојно и подрастично прикажување на стравотите во сликањето на војните сцени (Да Винчи), односно несогласно со клишираното мислење дека "фотозаписите кои го прикажуваат страдањето не би требало да бидат убави... бидејќи го одвлекуваат вниманието од сериозните теми" (Сузан Сонтаг). Во делата на Георгиев јлени шокму сознанието дека сме ја достигнале точката на возбуда при ледање и на реалното и на медиумски невозможното насилство, дека сме апатично здрвени од најморбидните лејки и оти ни треба естетика на лејката за да ги вратиме емоциите во игра и да ја размрдаме етичката димензија во нас. На тој начин, одговарајќи на грубошта со убавина, авторот го менува ледањето кај консументите, и шокму што е она магично јадро што и што во реномираното "Њујорк тајмс" го доживеал како нов бран на свежина во новинарската фотозаписија. Оваа диверзија се исчитува во естетизирани лејки на несочните бури во ирачките арили, аналогно на сфумато-ефектите во сликарството; во тојло осветлените засолништа на безалциите што изледаат како излезени од ателјеото на Рембрант; во енформелските визи на толиаа во сцениите од граѓанската немири во Нејал: во обезлугените декириковски урбани џезажи или во "инсталациите со луѓе и алишта" во пренаселените ирачки зајвори. Георгиев во кадрите ја вградува прамаа, акумулирана низ аналитичките прошеќи во филмот, сликарството, електронските и дружи медиуми. Делкатните нарации на опасната актуелност со обвиненија без морализаторски лекции, се отворен простор за пробив на нашето сочувство во маките на страдалиците. Сочувството е мал знак дека сме надвор од шаборот на насилството. Но дали со слоанот ние не сме (како) што треба дефинитивно да заврши нашиот ангажман?